

Szeibert-Erdős András (ELTE Eötvös József Collegium)

Lovakról és vörösökről – egy különös kommunistaperes büntetőeljárás

Az 1919-es kommünt követően tömegével indított kommunistaperes büntetőeljárások során széles portfólióból választhattak az elmarasztaló ítéletet hozni vágyó bírók. Amely vádlottakra nem illettek rá a szűken vett politikai természetű vádak, azokat a tanácskormány alatt betöltött funkciójuk mentén lehetett sarokba szorítani. Mivel az ellenforradalmi rendszer a Tanácsköztársaságot nem ismerte el legitim államnak, ilyen módon számos rendelkezésének végrehajtása (pl. a különböző karhatalmi feladatok ellátása) közönséges bűncselekményként volt értelmezhető.

Gergely Jánost és három társát tíz rendbeli zsarolás büntette miatt állították bíróság elé, amiért lovakat rekviráltak a Vörös Hadsereg számára. Nem feltétlenül reménykedhettek kedvező ítéletben, a Kispesten a kommün de facto vezetőjeként tevékenykedő Gergelyt addigra két másik büntetőügyben ítélték letöltendő börtönbüntetésre. A Pestvidéki Királyi Törvényszék azonban mindegyiküket felmentette, mert bizonyítva látta az intézkedésük honvédelmi célját.

Előadásomban bemutatom a szóban forgó büntetőpert (MNL PML, XV.21a/1. 1921–B.4167.) és elemzem a bíróságnak az ítélethez fűzött részletes, retorikailag meglehetősen kacskaringós indoklását. Hogyan lehet a Tanácsköztársaság rendelkezésének végrehajtásából hazafias tettet kovácsolni? Ellentétes-e egyáltalán ez a két állítás annyira, amennyire elsőre tűnik? És milyen következtetéseket „illik” ebből levonni 1919-re nézve a korai Horthy-korszakban?

Szóláth Ákos (NKE Magyar Zoltán Szakkollégium)

Mission Impossible? – A nemzetközi büntetőjog alkalmazásának problémái az orosz–ukrán konfliktus esetében

A kutatás a nemzetközi büntetőjogi felelősségre vonás lehetőségeit vizsgálja az orosz–ukrán fegyveres konfliktus esetében. A vizsgált problémák elméleti és gyakorlati jellegűek. Az elméleti problémák csoportja széles körben ölel fel témákat, többek között ilyenek a gyanúsítottakkal szemben alkalmazható pontos vádpontok (ezek közül eddig ténylegesen miket használtak fel); de az ENSZ szervezeti problémái is vizsgálatra kerülnek, hiszen a konfliktus alatt megmutatkozott annak problematikus működése. Ezeket a problémákat a leglogikusabban jogalkotói tevékenységgel lehetne megoldani, ám ahhoz, hogy ez megtörténjen, a nemzetközi közösség szoros együttműködésére van